

Súd: Okresný súd Banská Bystrica
Spisová značka: 37P/148/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1420201265
Dátum vydania rozhodnutia: 12. 07. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Eva Cvengová
ECLI: ECLI:SK:OSBB:2021:1420201265.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Banská Bystrica, v konaní pred sudkyňou JUDr. Evou Cvengovou, v právnej veci navrhovateľa A. Š., E.. XX. XX. XXXX, trvale bytom I. - Y. I., Č.T. J. XX a manželky A. Š., X.. K., E.. XX. XX. XXXX, J. I. I. I., Z. XX, toho času v ÚVTOS Nitra - Chrenová, za účasti maloletej Olívie Ševčíkovej, nar. 31. 10. 2014, toho času bytom u starých rodičov, zast. opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Banská Bystrica a za účasti starých rodičov C. Š., E.. XX. XX. XXXX W. A. Š., E.. XX. XX. XXXX, obaja bytom I. - Y. I., Č.T. J. XX, o rozvod manželstva a úpravu výkonu rodičovských práv a povinností k maloletemu dieťaťu na čas po rozvode, takto

rozhodol:

Súd manželstvo navrhovateľa A. Š., E.X.. XX. XX. XXXX a manželky A. Š., X.. K., E.. XX. XX. XXXX, uzavreté dňa 22. 01. 2015 v Bratislave - Záhorskej Bystrici, zapísané v knihe manželstiev Matričného úradu Bratislava - Záhorská Bystrica, vo zväzku 10, ročník 2015, na strane 134, pod poradovým číslom 1, r o z v á d z a.

Súd maloletú F. Š., E.. XX. XX. XXXX zveruje do spoločnej náhradnej osobnej starostlivosti starých rodičov C. Š., E.. XX. XX. XXXX W. A. Š.D., E.. XX. XX. XXXX, ktorí sú povinní zabezpečovať osobnú starostlivosť o maloleťu a sú oprávnení maloleťu zastupovať a spravovať jej majetok v bežných veciach.

Otec je povinný prispievať na výživu maloletej F. Š., E.. XX. XX. XXXX výživným vo výške 50,- € mesačne, vždy do 15. dňa v mesiaci vopred, na účet Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Bratislava, počnúc dňom právoplatnosti tohto rozhodnutia.

Matka je povinná prispievať na výživu maloletej F. Š., E.. XX. XX. XXXX výživným vo výške 40,- € mesačne, vždy do 15. dňa v mesiaci vopred, na účet Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Bratislava, počnúc dňom právoplatnosti tohto rozhodnutia.

Žiaden z účastníkov n e m á nárok na náhradu trov konania.

o d ô v o d n e n i e :

1. Navrhovateľ sa návrhom pôvodne podaným na Okresný súd Bratislava IV. dňa 08. 04. 2020, doplneným dňa 14. 10. 2020 domáhal rozvodu manželstva s manželkou z dôvodu, že ich vzťahy v manželstve sú vážne narušené, trvalo rozvrátené, vzájomne sa odcudzili a nevidia možnosť obnovy manželského spolužitia. Ďalej k návrhu uviedol, že manželstvo uzatvárali dňa 22. 01. 2015, pred uzavretím manželstva sa poznali 4-5 rokov, manželstvo uzatvárali z lásky, nakoľko v tom čase už mali maloleťu dcéru. Problémy v manželstve nastali ešte pred jeho nástupom do výkonu trestu, niekedy v roku 2016, kedy manželka chodila s kamarátkami von, nestarala sa o domácnosť. Uviedol, že nastúpil do výkonu trestu v novembri 2016, odvtedy nežijú v spoločnej domácnosti s manželkou, nehospodária spoločne ako manželia ani sa intímne nestýkajú. Z manželstva pochádza jedno maloleté dieťa, pričom

netrávia už spoločne čas ako rodina. Nedôveruje manželke ako partnerke ani ako matke. Inú známosť nemá. Poukázal na to, že nemá záujem o obnovu manželského spolužitia, z jeho strany tam už nie je citová náklonnosť voči manželke ako partnerke. Za hlavné príčiny rozvratu manželstva označil to, že si manželka našla iného partera. Ohľadom úpravy výkonu rodičovských práv a povinností k maloletej na čas po rozvode navrhol maloletú zveriť do náhradnej osobnej starostlivosti jeho rodičov, v ktorých starostlivosti sa maloletá v súčasnosti aj nachádza na základe právoplatného súdneho rozhodnutia. Poukázal na to, že starí rodičia zabezpečujú starostlivosť o maloletú od marca 2020, je medzi nimi vytvorená už aj citová väzba, vidí to podľa toho ako sa maloletá k nim správa, maloletá ich aj rešpektuje. Jeho rodičia majú vytvorené vhodné podmienky pre výchovu maloletej. Mal by záujem zabezpečovať starostlivosť o maloletú, avšak v súčasnosti mu v tom bráni to, že nemá stálu prácu a príjem. Byva u rodičov v domácnosti, kde je v pravidelnom kontakte s maloletou. Neprispeva im na bývanie im neprispeva ani na maloletú. Pokiaľ bol vo výkone trestu, prispieval na maloletú výživným okolo 40,- € mesačne. Z výkonu trestu bol prepustený dňa 18. 06. 2021. V súčasnosti je schopný prispievať na výživu maloletej zhruba 50,- € mesačne. Je nezamestnaný, hľadá si prácu. Mal by začať pracovať od budúceho týždňa ako vodič v pohrebnej službe. V súčasnosti nemá žiadny príjem, bol mu vyplatený príspevok po výkone trestu vo výške 600,- €. Taktiež by mal dostať vyplatené dávky za úraz, ktorý utrpel vo výkone trestu zo sociálnej poisťovne vo výške okolo 700,- €. Nevlastní nehnuteľnosti. Z huteľných vecí väčšej hodnoty vlastnil motorové vozidlo, ktoré v súčasnosti už neexistuje, ale nevie ho odhlásiť, nakoľko nemá k nemu doklady. Nemá zdravotné obmedzenia ani invaliditu. Lieky neužíva pravidelne žiadne. Prax a skúsenosti má ako šofér v nákladnej doprave i v pohrebnej službe. Uviedol, že okrem maloletej inú vyživovaciu povinnosť nemá.

2. Okresný súd Bratislava IV. s poukazom na ustanovenie § 6 ods. 1 CMP postúpil vec na konanie a rozhodnutie tunajšiemu súdu, nakoľko manželia mali posledné spoločné bydlisko Nobelovo námestie 6, Bratislava, kde ani jeden z manželov aktuálne nebýva a všeobecný súd manžela, ktorý návrh nepodal, spadá pod miestnu príslušnosť tunajšieho súdu.

3. Z výsluchu matky v ÚVTOS Nitra - Chrenová vyplýva, že táto súhlasí s rozvodom manželstva aj so zverením maloletej do náhradnej osobnej starostlivosti starých rodičov maloletej zo strany otca. Navrhla, aby jej bolo výživné určené na maloletú vo výške 40,- € mesačne. Potvrdila vyjadrenia navrhovateľa, že ich manželstvo je v súčasnosti iba formálny zväzok, nežijú spolu, nehospodária spoločne ako manželia ani sa intímne nestýkajú zhruba 4 roky. Aktuálne má nového partnera. Hlavnou príčinou odcudzenia s manželom bolo to, že manžel nastúpil do výkonu trestu. S manželom spolu dlhšie nekomunikovali, nerozhodujú spoločne vo veciach rodiny. Potvrdila, že z manželstva pochádza jedno maloleté dieťa, maloletá Olívia. Nemá záujem na obnove manželského spolužitia, obaja majú záujem sa rozvieť. Potvrdila, že starostlivosť o maloletú zabezpečujú v súčasnosti starí rodičia zo strany otca, ktorí sú vhodní na to, aby zabezpečovali aj naďalej starostlivosť o maloletú. S maloletou bývala v ich domácnosti, maloletá tam má zabezpečené všetko potrebné, nič jej nechýba. Starí rodičia majú s maloletou dobrý vzťah, s láskou sa o ňu starajú a maloletá je tiež na nich zvyknutá. Majú medzi sebou vytvorenú aj citovú väzbu, poznajú sa od narodenia, stále mali pekný vzťah. Vo výkone trestu je od januára 2021 za krádež, pričom podmienené prepustenie môže mať 23. 12. 2023. Nevlastní žiadny huteľný ani nehnuteľný majetok. Nemá žiadne úspory, má exekúciu na sumu 1.800,- €. Okrem maloletej má ešte jednu vyživovaciu povinnosť na D. I., E.. XX. XX. XXXX, ktorá sa nachádza v náhradnej osobnej starostlivosti jej rodičov, na túto prispieva sumou 30,- € mesačne. Pred nástupom do výkonu trestu bývala s priateľom v prenajatom rodinnom dome v Rusovciach, za nájom nič neplatili, nakoľko tam pracovala. Priateľ pracoval vo Viedni ako betonár s príjmom cca 1.500,- €. Vo výkone trestu je pracovne zaradená, po strhnutí všetkých zrážok jej ostáva suma 19,- €. Pracovať chce po celú dobu výkonu trestu. Nemá žiadne zvýšené výdavky v súvislosti so zdravotným stavom, je zdravá. Prax má v gastronómii ako kuchárka. Poukázala na to, že o maloletú Olíviu sa zaujíma aj cez priateľa. Tento je s ňou v kontakte, ona sama maloletú nekontaktovala. Maloletú navštevujú aj jej rodičia, títo jej tiež poskytujú informácie ohľadom maloletej. Maloletú naposledy videla pred 9 mesiacmi. Aktuálne na výživu maloletej žiadnym spôsobom neprispeva, nahlásila si vyživovaciu povinnosť vo výkone trestu. Súhlasila s tým, aby súd konal a rozhodol v jej neprítomnosti, nakoľko na pojednávaní sa nechce zúčastniť.

4. Opatrovník maloletej v písomných vyjadreniach, ako aj na pojednávaní odporučil v prípade rozvodu manželstva maloletú ponechať v náhradnej osobnej starostlivosti starých rodičov a rodičov maloletej zaviazat' prispievať na výživu maloletej podľa ich možností, schopností, majetkových pomerov na účet úradu práce Bratislava. Styk rodičov s maloletou navrhol neupraviť. Poukázal na to, že maloletá je v

starostlivosti starých rodičov spokojná, šťastná, prosperuje. Starí rodičia sa vedia o maloletú postarať, zabezpečiť jej zdravý a milujúci domov. O matke nemá bližšie informácie. Otec býva v spoločnej domácnosti starých rodičov, kde aktuálne býva aj maloletá. Chce sa podieľať na výchove a výžive maloletej do budúcnosti, toho času však nemá prácu ani vlastné bývanie. Nevie preukázať, že sa vie o maloletú náležite postarať a zabezpečiť jej vhodné a bezpečné podmienky pre zdravý vývoj a vývin.

5. Z opatrovaneckého spisu maloletej vyplýva, že rozsudkom Okresného súdu Banská Bystrica sp. zn. 32P/156/2019-193 zo dňa 01. 10. 2020 v spojení s opravným uznesením sp. zn. 32P/156/2019-2011 zo dňa 24. 11. 2020 bola maloletá zverená do spoločnej náhradnej osobnej starostlivosti starých rodičov a rodičia boli zaviazaní prispievať na výživu maloletej každý zvlášť výživným vo výške 40,- € mesačne, vždy do 15.dňa v mesiaci vopred na účet Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Bratislava, počnúc dňom 23. 03. 2020, pričom zročné výživné súd povolil rodičom splácať v mesačných splátkach. Rozsudok nadobudol právoplatnosť dňa 19. 11. 2020. Dôvodom zverenia maloletej do spoločnej náhradnej osobnej starostlivosti starých rodičov bola skutočnosť, že otec sa nachádzal vo výkone trestu odňatia slobody a matka sa nachádzala na neznámom mieste, mala nastúpiť do výkonu trestu odňatia slobody, pričom maloletú ponechala v domácnosti svojej prastarej matky, od ktorej si starí rodičia maloletej zo strany otca maloletú v polovici marca 2020 zobrali do svojej starostlivosti, v ktorej sa nachádza doposiaľ. V tomto konaní mal súd osvedčené, že starí rodičia maloletej zo strany otca spĺňajú všetky zákonom stanovené predpoklady pre zverenie maloletej do ich starostlivosti, nakoľko žijú usporiadaným spôsobom života, sú bezúhonní, majú plnú spôsobilosť na právne úkony, pričom zverenie maloletej do ich náhradnej osobnej starostlivosti je predovšetkým v záujme maloletej.

6. Vzhľadom na uvedené Okresný súd Banská Bystrica uznesením sp. zn. 37P/148/2020-78 zo dňa 21. 05. 2021 s poukazom na § 10 ods. 1 CMP pribral do konania v časti úpravy práv a povinností rodičov k maloletému dieťaťu na čas po rozvode ako účastníkov konania starých rodičov maloletej zo strany otca.

7. Stará matka uviedla, že v súčasnosti zabezpečujú spolu s manželom, teda starým otcom maloletej, starostlivosť o maloletú, s čím im pomáha otec maloletej aj ich dcéra, teta maloletej. Otec po návrate z výkonu trestu odňatia slobody býva v ich domácnosti, pomáha s maloletou, vodí maloletú z a do materskej školy, chodíva s ňou na ihrisko. V súčasnosti im na bývanie ani na maloletú neprispieva. Predtým z výkonu trestu posielal na výživu maloletej okolo 40,- € mesačne. Teraz zakúpil maloletej veci na oblečenie i hračky. Poukázala na to, že maloletá je u nich v domácnosti od marca 2020, pozná ich domácnosť, má tam svoju izbu, je na ňu zvyknutá. Je medzi nimi vytvorená už aj citová väzba, stíškajú sa, hrajú sa spolu, krmia spoločne zvieratá. Keď sa maloletá niečoho bojí, má strach, vždy príde za starým otcom. Maloletá má v súčasnosti 6 rokov, od septembra 2021 nastúpi do prvého ročníka základnej školy. Do školy ešte nič nezakupovali ani neplatili, v škole sa bude aj stravovať. Maloletá nemá v súčasnosti žiadny záujmový platený krúžok, avšak rada tancuje. Je trucovitej povahy, ich ale rešpektuje. Nebýva často chorá. Je vedená v gastroenterologickej ambulancii, lieky neužíva žiadne. Oblúbeným jedlom maloletej sú francúzske zemiaky a palacinky. Stará matka ďalej uviedla, že matka sa o maloletú nezaujíma, nekontaktuje ju. Priateľ matky jeden krát maloletú kontaktoval, avšak si od neho nič neprinesla. Starí rodičia maloletej zo strany matky a nevlastná sestra sa o maloletú zaujímajú aj telefonicky a maloletá k nim chodí aj na prázdniny. Uviedla, že v súčasnosti je nezamestnaná, je evidovaná aj na úrade práce od roku 2019, dávku v nezamestnanosti už v súčasnosti nepoberá. Nemá záznam v registri trestov ani v registri priestupkov. Po zdravotnej stránke sa nelieči na nič, lieky neužíva žiadne. Má plnú spôsobilosť na právne úkony. Spory a nezhody so susedmi nemá žiadne.

8. Starý otec maloletej potvrdil vyjadrenia starej matky s tým, že starostlivosť o maloletú zvládajú, maloletá ich rešpektuje. Je medzi nimi vytvorená aj citová väzba. Vie to podľa toho, že maloletá je stále pri ňom, keď ide spať tak vždy mu dá prvému pusu, vystíška ho. Maloletá najradšej zaspáva pri rozprávke pri televízore, na nočný spánok sa ukladá po 20.00 h. Bývajú v rodinnom dome, kde majú aj hospodárstvo, chovajú zvieratá. Maloletá má u nich vlastnú izbu. Otec je v kontakte s maloletou, pomáha im v starostlivosti s maloletou. Matka sa o maloletú žiadnym spôsobom nezaujíma, nevolá jej ani nepíše, neprispieva na jej výživu. O maloletú sa zaujímajú starí rodičia zo strany matky, prababka aj nevlastná sestra, ktorí sa na ňu aj informujú. Títo bývajú v Banskej Bystrici, v Tajove, kde ich maloletá aj navštevuje. Uvedol, že mesačné náklady na bývanie sú elektrika 200,- €, voda 50,- €, stravu si zabezpečujú aj svojpomocne, čo si dochovávajú a dopestujú. Jeho príjmom v súčasnosti sú nemocenské dávky vo výške 760,- € mesačne, ktoré bude poberať do septembra 2021. Následne chce požiadať o

starobný dôchodok. Poberá aj invalidný dôchodok vo výške 328,- € mesačne. Príjem má aj z predaja hospodárskych produktov od 50,- do 100,- € mesačne.

9. Lustráciou v sociálnej poisťovni bolo zistené, že stará matka poberá dávku v nezamestnanosti vo výške 459,50 €. Starý otec poberá nemocenské dávky vo výške 761,70 € mesačne a invalidný dôchodok vo výške 328,80 € mesačne.

10. Lustráciou v katastri nehnuteľností bolo zistené, že rodičia nevlastnia žiadny nehnuteľný majetok na území Slovenskej republiky.

11. Lustráciou v bankách bolo zistené, že rodičia nemajú evidovaný žiadny bankový účet.

12. Okresný dopravný inšpektorát Bratislava oznámil, že na otca je evidované motorové vozidlo Škoda Felícia so stavom v premávke.

13. Ústav na výkon trestu odňatia slobody Nitra - Chrenová oznámil, že matka nastúpila do výkonu trestu dňa 26. 01. 2021, koniec trestu má stanovený na 20. 07. 2025. Bola zaradená do práce od 21. 04. 2021, pričom jej hrubá pracovná odmena je vo výške 28, 79 € mesačne. Z tohto sú jej vykonávané zrážky na povinné odvody vo výške 3,56 € a úhradu trov výkonu trestu vo výške 13,87 €. Odo dňa 18. 05. 2021 má zaevidovanú vyživovaciu povinnosť na jedno maloleté dieťa D. I., E.. XX. XX. XXXX. Jej čistá mesačná mzda za mesiac 04/2021 bola vo výške 25,23 € a za 05/2021 vo výške 101,50 €.

14. Ústav na výkon trestu odňatia slobody a ústav na výkon väzby Leopoldov oznámil, že otec je vo výkone trestu od 22. 11. 2016, dátum prepustenia je 18. 06. 2021. Vo výkone trestu je zaradený na pracovisko so zameraním na kovovýrobu, pričom jeho priemerná mesačná odmena bola vo výške 88,65 €. V mesiaci apríl a máj 2021 poberal nemocenské dávky spolu vo výške 142,90 €.

15. Podľa § 18 Zákona o rodine manželia sú si v manželstve rovní v právach a povinnostiach. Sú povinní žiť spolu, byť si verní, vzájomne rešpektovať svoju dôstojnosť, pomáhať si, starať sa spoločne o deti a vytvárať zdravé rodinné prostredie.

16. Podľa § 19 ods. 2 Zákona o rodine, o veciach týkajúcich sa rodiny rozhodujú manželia spoločne. Ak sa nedohodnú o podstatných veciach, rozhodne na návrh jedného z nich súd.

17. Podľa § 23 Zákona o rodine, súd môže manželstvo na návrh niektorého z manželov rozviesť, ak sú vzťahy medzi manželmi tak vážne narušené a trvalo rozvrátené, že manželstvo nemôže plniť svoj účel a od manželov nemožno očakávať obnovenie manželského spolužitia. Súd zisťuje príčiny, ktoré viedli k vážnemu rozvratu vzťahov medzi manželmi a pri rozhodovaní o rozvode na ne prihliada. Súd pri rozhodovaní o rozvode vždy prihliadne na záujem maloletých detí. Súd pri posudzovaní miery rozvratu vzťahu medzi manželmi prihliada na porušenie povinností manželov podľa § 18 a 19.

18. Vykonaným dokazovaním v danej veci má súd preukázanú existenciu objektívneho a kvalifikovaného rozvratu vzťahu medzi účastníkmi konania, ktorý je takej dĺžky a intenzity, že ich manželstvo si neplní a do budúcnosti ani nemôže plniť svoj spoločenský účel vyplývajúci zo základných funkcií, a to funkcie biologickej, výchovnej, vzájomnej pomoci medzi manželmi i funkcie hospodárskej. Manželia od roku 2016 nežijú v spoločnej domácnosti, spoločne nehospodária ani sa intímne nestýkajú. Ani jeden z manželov nemá záujem o obnovenie manželského spolužitia, manželka súhlasila s rozvodom manželstva. Ani jeden z manželov nezabezpečuje výchovu ich maloletého dieťaťa pochádzajúceho z manželstva, nakoľko maloleté dieťa sa nachádza v náhradnej osobnej starostlivosti. Vzhľadom na vyššie uvedené má súd za to, že manželstvo si neplní základné funkcie manželstva predpokladané zákonom o rodine, nemožno preto predpokladať obnovenie manželského spolužitia. V súčasnosti manželstvo účastníkov konania je len formálnym zväzkom, ktorý nevytvára vhodné ani zdravé rodinné prostredie pre výchovu ich maloletého dieťaťa. Súd tak mal splnené podmienky predpokladané v § 23 Zákona o rodine, a preto manželstvo účastníkov konania rozviedol. Súd za príčinu rozvratu vzťahu považuje najmä vzájomné citové odcudzenie sa, na ktoré mal vplyv predovšetkým výkon trestu odňatia slobody navrhovateľa a následne nadviazanie novej známosti zo strany manželky.

19. Podľa § 100 CMP, s konaním o rozvod manželstva je spojené konanie o úpravu pomerov manželov k ich maloletým deťom na čas po rozvode.

20. Podľa § 24 ods. 1 veta prvá Zákona o rodine, v rozhodnutí, ktorým sa rozvádza manželstvo rodičov maloletého dieťaťa, súd upraví výkon ich rodičovských práv a povinností k maloletému dieťaťu na čas po rozvode, najmä určí, komu maloleté dieťa zverí do osobnej starostlivosti, kto ho bude zastupovať a spravovať jeho majetok.

19. Podľa § 45 Zákona o rodine, ak to vyžaduje záujem maloletého dieťaťa, súd môže zveriť maloleté dieťa do náhradnej osobnej starostlivosti. Osobou, ktorej možno maloleté dieťa takto zveriť, sa môže stať len fyzická osoba s trvalým pobytom na území Slovenskej republiky, ktorá má spôsobilosť na právne úkony v plnom rozsahu, osobné predpoklady, najmä zdravotné, osobnostné a morálne, a spôsobom svojho života a života osôb, ktoré s ňou žijú v domácnosti, zaručuje, že bude náhradnú osobnú starostlivosť vykonávať v záujme maloletého dieťaťa. Osobe, ktorá nezabezpečuje osobnú starostlivosť o svoje maloleté dieťa z dôvodu, že jej bolo zo starostlivosti odňaté rozhodnutím súdu, nemožno v čase trvania odňatia dieťaťa zveriť maloleté dieťa do náhradnej osobnej starostlivosti na čas trvania odňatia dieťaťa. Pri zverení maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti uprednostní súd predovšetkým príbuzného maloletého dieťaťa, ak spĺňa ustanovené predpoklady. Ak sa má maloleté dieťa zveriť do náhradnej osobnej starostlivosti prarodiča, súrodenca maloletého dieťaťa alebo súrodenca rodiča maloletého dieťaťa, splnenie podmienky trvalého pobytu na území Slovenskej republiky sa nevyžaduje za predpokladu, že prarodič, súrodenec maloletého dieťaťa alebo súrodenec rodiča maloletého dieťaťa má evidovaný trvalý pobyt alebo iný obdobný pobyt na území členského štátu Európskej únie. V rozhodnutí súd vymedzí osobe, ktorej bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti, jej rozsah práv a povinností k maloletému dieťaťu. Osoba, ktorej bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti, je povinná vykonávať osobnú starostlivosť o maloleté dieťa v rovnakom rozsahu, v akom ju vykonávajú rodičia; osoba, ktorej bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti vykonávanej na území Slovenskej republiky, je povinná najmenej 30 dní pred dočasným premiestnením maloletého dieťaťa oznámiť súdu dočasné premiestnenie maloletého dieťaťa do cudziny na dobu dlhšiu ako tri mesiace spolu s údajom o mieste, účele a dĺžke pobytu v cudzine a o iných významných skutočnostiach súvisiacich s dočasným premiestnením. Právo zastupovať maloleté dieťa a spravovať jeho majetok má iba v bežných veciach. Ak táto osoba predpokladá, že rozhodnutie zákonného zástupcu maloletého dieťaťa v podstatných veciach nie je v súlade so záujmom maloletého dieťaťa, môže sa domáhať, aby tento súlad pri konkrétnom rozhodnutí zákonného zástupcu preskúmal súd. Na správu majetku maloletého dieťaťa sa primerane použijú ustanovenia § 32 a 33. Rodičia maloletého dieťaťa vykonávajú práva a povinnosti vyplývajúce z rodičovských práv a povinností len v rozsahu, v akom nepatria osobe, ktorej bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti. Rodičia majú právo stykať sa s maloletým dieťaťom, ktoré bolo zverené do náhradnej osobnej starostlivosti. Ak sa s osobou, ktorej bolo maloleté dieťa takto zverené, nedohodnú o výkone tohto práva, rozhodne na návrh niektorého z rodičov alebo tejto osoby súd. Vyživovacia povinnosť rodičov voči maloletému dieťaťu rozhodnutím súdu podľa odseku 1 nezaniká. Súd pri rozhodovaní o zverení maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti určí rodičom alebo iným fyzickým osobám povinným poskytovať maloletému dieťaťu výživné rozsah ich vyživovacej povinnosti a súčasne im uloží povinnosť, aby počas trvania náhradnej osobnej starostlivosti, najdlhšie však do dovŕšenia plnoletosti dieťaťa, poukazovali výživné úradu práce, sociálnych vecí a rodiny. Ak povinný podľa prvej vety neplní vyživovaciu povinnosť poukazovaním výživného úradu práce, sociálnych vecí a rodiny, má tento úrad právo vykonávať úkony vo veciach uplatňovania nárokov na výživné maloletého dieťaťa vrátane uplatňovania týchto nárokov v exekučnom konaní vo svojom mene a na účet tohto maloletého dieťaťa. Ak je maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti podľa odseku 2 druhej vety osobe, ktorá nemá trvalý pobyt na území Slovenskej republiky, súd povinnému uloží povinnosť, aby výživné poukazoval tejto osobe; úrad práce, sociálnych vecí a rodiny nemá v tomto prípade právo vykonávať úkony vo veciach uplatňovania nárokov na výživné maloletého dieťaťa. Po dovŕšení plnoletosti dieťaťa, ktoré bolo zverené do náhradnej osobnej starostlivosti, sú rodičia povinní poukazovať výživné dieťaťu. Súd najmenej raz za šesť mesiacov zhodnotí v súčinnosti s orgánom sociálnoprávnej ochrany detí alebo v súčinnosti s inými osobami, ktoré sú oboznámené s pomermi maloletého dieťaťa, výkon náhradnej osobnej starostlivosti, a to najmä kvalitu starostlivosti o dieťa v náhradnej osobnej starostlivosti a skutočnosť, či rodičia môžu zabezpečiť osobnú starostlivosť o maloleté dieťa.

21. Podľa § 62 ods. 1, 2, 4, 5 Zákona o rodine, plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť. Obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov. Pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť. Výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

22. Podľa § 75 ods. 1 veta prvá Zákona o rodine, pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného.

23. Rozvod manželstva rodičov maloletého dieťaťa je skutočnosťou, s ktorou zákon spája obligatórnu úpravu práv a povinností rodičov k maloletému dieťaťu na čas po rozvode, a to bez ohľadu na to, či prípadne už práva a povinnosti rodičov maloletému dieťaťu boli, resp. neboli upravené skorším rozhodnutím súdu alebo ich dohodou. Eventuálna skoršia úprava práv a povinností rodičov k maloletému dieťaťu stráca účinnosť právoplatnosťou rozhodnutia o rozvode manželstva rodičov. Rozhodnutie sa v tomto prípade stáva neúčinným k momentu, kedy nastala právna skutočnosť spôsobujúca neúčinnosť tohto rozhodnutia, ktorou je napríklad rozvod manželstva alebo obnovenie spolužitia rodičov maloletého dieťaťa. Z rovnakého dôvodu potom rozvod manželstva spôsobuje neúčinnosť aj skoršej úpravy práv a povinností k maloletému dieťaťu formou zverenia do náhradnej osobnej starostlivosti.

24. Náhradná osobná starostlivosť ako jedna z foriem náhradnej starostlivosti prichádza do úvahy v prípadoch, kedy rodičia nezabezpečujú alebo nemôžu zabezpečiť osobnú starostlivosť o maloleté dieťa a zverenie maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti inej fyzickej osoby ako rodiča je v záujme maloletého dieťaťa. Zverenie maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti má zabezpečiť výchovu maloletého dieťaťa v čo najprirodzenejšom rodinnom prostredí.

25. V prípade rozvodu manželstva obidvaja rodičia navrhli zveriť maloletú Olíviu pochádzajúcu z manželstva do náhradnej osobnej starostlivosti starých rodičov zo strany otca, v ktorých starostlivosti sa maloletá v súčasnosti aj nachádza.

26. Vykonaným dokazovaním v danej veci má súd preukázané, že maloletá pochádza z manželstva rodičov, pričom už v priebehu manželstva bola na základe súdneho rozhodnutia zverená do náhradnej osobnej starostlivosti starých rodičov zo strany otca z dôvodu, že otec sa nachádzal vo výkone trestu odňatia slobody a v starostlivosti matky o maloletú boli zistené vážne nedostatky a pochybenia, matka maloletú opustila, mala nastúpiť aj do výkonu trestu a následne starostlivosť o maloletú prevzali starí rodičia zo strany otca. Maloletá sa nachádza v osobnej starostlivosti starých rodičov zo strany otca od marca 2020 a od tohto obdobia starí rodičia zabezpečujú maloletej nepretržitú osobnú starostlivosť. Poznajú povahy a potreby maloletej, pričom vo svojej domácnosti majú vytvorené vhodné podmienky pre jej výchovu. Súd mal taktiež sociálnym šetrením preukázané, že maloletá pozná domácnosť starých rodičov, je na ňu zvyknutá, čo potvrdili aj obidvaja rodičia maloletej. Súd mal preukázané, že starí rodičia maloletej zo strany otca sú pre maloletú osobami, ktoré jej dávajú pocit istoty, bezpečia, plnohodnotne sa jej venujú, v ich domácnosti maloletá prospieva po všetkých stránkach. V starostlivosti o maloletú neboli zistené žiadne nedostatky. V domácnosti starých rodičov má maloletá vytvorený svoj vlastný priestor, vlastnú detskú izbu prispôbenú jej potrebám. Medzi maloletou a starými rodičmi je vytvorená silná citová väzba. Starí rodičia poznajú povahu, potreby i záujmy maloletej, dohliadajú aj na jej zdravotný stav. V súčasnosti sa matka maloletej nachádza vo výkone trestu odňatia slobody, kedy predpokladané ukončenie výkonu jej trestu je v júli 2025, teda z objektívnych dôvodov v súčasnosti nie je v jej možnostiach zabezpečiť osobnú starostlivosť o maloletú. Otec maloletej býva v domácnosti svojich rodičov, kde je v pravidelnom kontakte s maloletou, pomáha pri jej výchove, avšak v súčasnosti aj podľa jeho vlastného vyjadrenia nie je v jeho možnostiach zabezpečiť plnohodnotnú starostlivosť o maloletú z dôvodu, že nemá stále bývanie, prácu ani príjem. Obidvaja rodičia súhlasili s tým, aby maloletá na čas po rozvode bola ponechaná v náhradnej osobnej starostlivosti starých rodičov zo strany otca.

27. Vykonaným dokazovaním v danej veci má súd preukázané, že starí rodičia maloletej zo strany otca spĺňajú všetky zákonné predpoklady pre zverenie maloletej do ich náhradnej osobnej starostlivosti. Na strane starých rodičov nemal súd preukázanú žiadnu prekážku, ktorá by im bránila v

zabezpečovaní náhradnej osobnej starostlivosti o maloletú. Starí rodičia sú bezúhonní, ich zdravotný stav je zodpovedajúci, majú plnú spôsobilosť na právne úkony, sú schopní výkonu osobnej starostlivosti o maloletú. Vzhľadom na zistený skutkový stav má súd za to, že vzhľadom na situáciu na strane rodičov, ako i maloletej, je jediným najlepším riešením pre maloletú a pre jej priaznivý fyzický, psychický vývoj a vývin, primerané napredovanie, aby v rámci výkonu rodičovských práv a povinností na čas po rozvoze manželstva maloletá zotrvala naďalej v náhradnej osobnej starostlivosti starých rodičov zo strany otca. Z uvedeného dôvodu súd aj s prihliadnutím na súhlas rodičov, i odporúčenie opatrovníka maloletej, maloletú Olíviu na čas po rozvoze manželstva, zveril do náhradnej osobnej starostlivosti starých rodičov zo strany otca.

28. Zverenie maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti starých rodičov nezaničí rodičom ich zákonná vyživovacia povinnosť. Pri určovaní výšky výživného súd vychádzal z kritérií uvedených v ustanovených v § 75 ods. 1 veta prvá Zákona o rodine, t. j. z veku, odôvodnených potrieb maloletej, ako aj z možností, schopností, majetkových pomerov rodičov. Maloletá má v súčasnosti 6 rokov, od septembra 2021 nastupuje do prvého ročníka základnej školy. Nemá žiadne záujmové platené krúžky. Je zdravá, nenavštevuje žiadne odborné špecializované ambulancie, neužíva pravidelne žiadne lieky. Rodičia v súčasnosti neprispievajú na výživu maloletej žiadnym spôsobom, otec prispieval na výživu maloletej pokiaľ bol vo výkone trestu odňatia slobody sumou 40,- € mesačne. Sám uviedol, že je v jeho možnostiach v súčasnosti prispievať na výživu maloletej sumou 50,- € mesačne. Matka si vyživovaciu povinnosť na maloletú vo výkone trestu nenahlásila. Starí rodičia potvrdili, že otec podľa svojich možností zakupuje maloletej oblečenie, hračky, trávi s ňou aktívne voľný čas. Uviedli, že matka sa o maloletú žiadnym spôsobom nezaujíma, nekontaktuje ju, neprispieva na jej výživu. Matka maloletej je v súčasnosti vo výkone trestu odňatia slobody, kde je pracovne zaradená, jej príjem za mesiac 5/2021 bol vo výške 101,50 €. Matka si vyživovaciu povinnosť na maloletú vo výkone trestu nenahlásila (nahlásila si vyživovaciu povinnosť iba na dcéru Kristínu). Má ďalšiu vyživovaciu povinnosť na plnoleté dieťa. Otec dňa 18. 06. 2021 bol prepustený z výkonu trestu odňatia slobody, v súčasnosti je nezamestnaný. Podľa vlastného vyjadrenia mu bol vyplatený len resocializačný príspevok vo výške 600,- €, iný príjem nemá. Okrem maloletej inú ďalšiu vyživovaciu povinnosť nemá. Matka má prax v gastronómii ako kuchárka, otec má prax ako vodič nákladnej dopravy, i v rámci pohrebnej služby. Ani jeden z rodičov nemá zdravotné obmedzenia, ani invaliditu. Je teda v schopnostiach a možnostiach obidvoch rodičov prispievať na výživu maloletej primeraným výživným, nakoľko sa jedná sa o zdravých, mladých ľudí, ktorí môžu dosahovať príjem zodpovedajúci ich veku, vzdelaniu i praxi, a to aj po prepustení matky z výkonu trestu. V súčasnosti náklady na maloletú uhrádzajú v plnej miere starí rodičia, v ktorých starostlivosti sa maloletá nachádza. Stará matka je nezamestnaná, dávku v nezamestnanosti v súčasnosti nepoberá, iný príjem nemá. Starí otec poberá invalidný dôchodok vo výške 328,80 € mesačne a nemocenskú dávku do septembra 2021 vo výške v priemere 774,40 € mesačne. Vzhľadom na takto zistený skutkový stav súd zaviazal matku prispievať na výživu maloletej výživným vo výške 40,- € mesačne tak, ako jej bolo aj doposiaľ určené súdnym rozhodnutím. Otec zaviazal súd prispievať na výživu maloletej výživným vo výške 50,- € mesačne, kedy súd prihliadal na skutočnosť, že sám otec navrhol takúto výšku výživného s tým, že otec sa istým spôsobom aj podieľa na starostlivosti o maloletú, trávi s ňou čas, na rozdiel od matky, ktorá napriek tomu že je vo výkone trestu odňatia slobody, sa o maloletú žiadnym spôsobom nezaujíma. Pri určovaní výšky výživného súd prihliadal na to, aby spolu aj s poberaním rodinných prídavkov na maloletú bolo zachované aspoň životné minimum na maloleté nezaopatrené dieťa, ktoré je v súčasnosti vo výške 99,56 € mesačne.

29. Súd v zmysle vyššie citovaného zákonného ustanovenia § 45 ods. 8 Zákona o rodine určil povinnosť rodičom plniť si svoju vyživovaciu povinnosť na maloleté dieťa na účet Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Bratislava s prihliadnutím na miestnu príslušnosť odvíjajúcu sa od obvyklého pobytu maloletého dieťaťa zvereného do náhradnej osobnej starostlivosti, a to počnúc dňom právoplatnosti rozhodnutia, nakoľko účinky zverenia maloletej do náhradnej osobnej starostlivosti nastávajú právoplatnosťou rozhodnutia o rozvoze.

30. O trovách konania súd rozhodol podľa § 52 CMP, podľa ktorého žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania. Dôvody pre iné rozhodnutie o trovách konania súd v prejednávanej veci nezistil. Účastníci konania si znášajú trovy, ktoré im v konaní vznikli sami (súdne poplatky, trovy právneho zastúpenia).

31. Po vyhlásení rozhodnutia, jeho odôvodnení a poučení o opravnom prostriedku sa navrhovateľ, starí rodičia maloletej, ako aj opatrovník vzdali práva podať odvolanie.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je prípustné odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia prostredníctvom tunajšieho súdu na Krajský súd v Banskej Bystrici, a to písomne v potrebnom počte vyhotovení (§ 355 ods. 1 v spojení s § 362 ods. 1 CSP).

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 127 CSP) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh). Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania (§ 363, § 364 CSP).

Podanie možno urobiť písomne, a to v listinnej podobe alebo v elektronickej podobe. Podanie vo veci samej urobené v elektronickej podobe bez autorizácie podľa osobitného predpisu treba dodatočne doručiť v listinnej podobe alebo v elektronickej podobe autorizované podľa osobitného predpisu; ak sa dodatočne nedoručí súdu do desiatich dní, na podanie sa neprihliada. Súd na dodatočné doručenie podania nevyzýva. Podanie urobené v listinnej podobe treba predložiť v potrebnom počte rovnopisov s prílohami tak, aby sa jeden rovnopis s prílohami mohol založiť do súdneho spisu a aby každý ďalší subjekt dostal jeden rovnopis s prílohami. Ak sa nepredloží potrebný počet rovnopisov a príloh, súd vyhotoví kópie podania na trovy toho, kto podanie urobil (§ 125 CSP).

Odvolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 359 CSP).
Odvolanie len proti odôvodneniu rozhodnutia nie je prípustné (§ 358 CSP).

Pokiaľ zákon pre podanie určitého druhu nevyžaduje ďalšie náležitosti, musí byť z podania zjavné, ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka a čo sleduje, a musí byť vyhotovené v písomnej forme, podpísané a v prípade doručenia podania do prebiehajúceho konania s uvedením spisovej značky (§ 127 CSP).

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 365 ods. 1 CSP).

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej (§ 365 ods. 2 CSP).

Odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci. Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní. Ak odvolanie neobsahuje odvolacie dôvody alebo ak sú odvolacie dôvody nezrozumiteľné, súd vyzve odvolateľa na doplnenie odvolacích dôvodov (§ 62 ods. 1, 2, 3 CMP).

V odvolacom konaní možno uvádzať nové skutkové tvrdenia a predkladať nové dôkazné návrhy (§ 63 CMP).

Zmena návrhu na začatie konania je v odvolacom konaní prípustná (§ 64 CMP).

Odvolací súd nie je viazaný rozsahom odvolania vo veciach, v ktorých možno začať konanie aj bez návrhu (§ 65 CMP).

Rozsudky o výživnom sú vykonateľné doručením (§ 44 CMP).

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie vo výroku, v ktorom mu bola uložená peňažná povinnosť, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona (Zákon č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti - Exekučný poriadok a o zmene a doplnení ďalších zákonov, v znení neskorších predpisov).

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie vo výroku, v ktorom bola upravená starostlivosť o maloletého, styk s maloletým alebo iná ako peňažná povinnosť vo vzťahu k maloletému, oprávnený môže podať návrh na súdny výkon rozhodnutia (§ 376 CMP).

Manžel, ktorý pri uzavretí manželstva prijal priezvisko druhého manžela ako spoločné priezvisko, môže do 3 mesiacov po právoplatnosti rozsudku o rozvode manželstva matričnému úradu oznámiť, že prijíma opäť svoje predošlé priezvisko (§ 27 ods. 1 Zákona o rodine).